

บันทึก

เรื่อง การขอพระราชบัญญัติสองฉบับซึ่งมีกำหนดโทษพาดพิงกัน

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้มีหนังสือที่ ๘๘๔๒/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๐๐ ความว่า กระทรวงมหาดไทยได้ส่งเรื่องให้กรมอัยการพิจารณาดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และการขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรณีนางอุไรพรรณ ต้นเกษม ออกเช็คเงินสดของธนาคารเกษตร จำกัด หนึ่งฉบับจำนวนเงิน ๑๖,๐๐๐ บาท แต่มีเงินอยู่ในบัญชีธนาคารนี้เพียง ๕๑๐ บาท ๖๐ สตางค์ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนแล้วเห็นว่า คดีมีหลักฐานพอฟ้องผู้ต้องหาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๓ ได้ และขณะนี้ผู้ต้องหาได้หลบหนีไปอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๖ ถนนเทเลอร์ ปีนัง

พนักงานอัยการได้ขอให้กระทรวงมหาดไทยสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากกระทรวงการต่างประเทศในประเทศในประเด็น ๒ ข้อ

๑. สถานที่ ๆ ผู้ต้องหาอยู่เลขที่ ๑๖ ถนนเทเลอร์ ปีนัง เป็นตำบล หรือจังหวัดอะไร และอยู่ในอาณาเขตของประเทศใดในปัจจุบันนี้

๒. หากสถานที่ดังกล่าวในข้อ ๑ อยู่ในราชอาณาจักรอังกฤษ ขอทราบว่ามีสัญญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศอังกฤษมีข้อตกลงถึงกรณีที่เกิดคดีความที่บุคคลสัญชาติไทยกระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๔๙๗ นั้นหรือไม่ และประเทศไทยจะขอให้ส่งตัวผู้กระทำความผิดข้ามแดนเข้ามาดำเนินคดีได้หรือไม่ ถ้าได้โดยสัญญาลงวันเดือนปีและข้อใด

สำหรับประเด็นข้อ ๒ กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่าเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาตามบทบัญญัติในสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างไทยกับอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๔๙๗ และพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๓ วางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี ส่วนพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๔ บัญญัติให้รัฐบาลใช้ดุลพินิจในการส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน แต่การกระทำความผิดเช่นนี้ต้องเป็นความผิดซึ่งกฎหมายไทยกำหนดโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี เห็นว่าพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับมีกำหนดโทษพาดพิงกันอยู่ กระทรวงการต่างประเทศใคร่ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความเสียก่อนว่า กำหนดโทษจำคุกขั้นสูงสุดไม่เกินหนึ่งปีสำหรับความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คจะพึงถือว่าอยู่ในข่ายที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้หรือไม่

ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยปัญหานี้ด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาปัญหานี้พร้อมด้วยผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ และผู้แทนกระทรวงมหาดไทยแล้วขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

ข้อเท็จจริงในปัจจุบันนี้ปรากฏว่า สหพันธรัฐมะลายูได้พ้นจากการปกครองของอังกฤษและเป็นรัฐเอกราชแล้วเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๐๐ ดังนั้นสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างไทยและอังกฤษ ร.ศ. ๑๒๙ ก็ไม่อาจนำมาใช้กับป็นซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสหพันธรัฐมะลายูอีกต่อไปได้ ความสัมพันธ์ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมะลายู จึงต้องอาศัยหลักถ้อยที่ถ้อยอาศัยตามกฎหมายระหว่างประเทศถ้าประเทศไทยจะขอให้สหพันธรัฐมะลายูส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรณีเกี่ยวกับความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ดคมายังประเทศไทย ประเทศไทยก็ควรจะต้องมีอำนาจส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรณีความผิดเดียวกันนี้ต่อสหพันธรัฐมะลายู เป็นการต่างตอบแทนได้ตามกฎหมายไทยด้วย ซึ่งเรื่องนี้ยังเป็นปัญหากฎหมายอยู่ เพราะพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๔^๑ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ดคพ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๓^๒ กำหนดโทษพาดพิงกัน จึงสมควรตีความให้เป็นที่น่าเชื่อถือเสียก่อน

ประเด็นที่พิจารณามีว่า การกำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี ตามมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ดค พ.ศ. ๒๔๙๗ นั้น จะอยู่ในความหมายของคำว่า “ความผิดซึ่งกฎหมายไทยกำหนดโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ หรือไม่

เมื่อพิจารณามาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ แล้ว เห็นว่า การที่กฎหมายจำกัดประเภทความผิดในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไว้ว่า ต้องเป็นความผิดที่กฎหมายไทยกำหนดโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนั้น ก็โดยเจตนาจะหลีกเลี่ยงความยุ่งยากของรัฐบาลในการจัดส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรณีความผิดเล็กๆ น้อยๆ ที่กฎหมายกำหนดโทษจำคุกไว้ไม่ถึงหนึ่งปี ดังนั้นความผิดใดๆ ที่อาจถูกลงโทษได้ถึงหนึ่งปีแล้ว ก็ย่อมเข้าอยู่ในความหมายแห่งมาตรา ๔ นี้ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความผิดตามมาตรา ๔ ย่อมหมายรวมถึงความผิดทุกชนิดที่กฎหมายไทยกำหนดโทษขึ้นสูงไว้ตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ความผิดตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ดค พ.ศ. ๒๔๙๗ นั้น กำหนดโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ซึ่งหมายความว่า ผู้กระทำผิดตามมาตรา ๓ นี้ อาจถูกลงโทษจำคุกได้ตั้งแต่ขั้นต่ำสุดจนกระทั่งถึงหนึ่ง

^๑ มาตรา ๔ แม้จะไม่มีสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ดี ถ้ารัฐบาลไทยพิจารณาเห็นเป็นการสมควร ก็อาจส่งตัวผู้ต้องหา หรือที่พิจารณาเป็นสัจย์ว่ากระทำความผิดมีโทษอาญา ภายในเขตอำนาจศาลของต่างประเทศใด ๆ ให้แก่ประเทศนั้น ๆ ได้ แต่การกระทำความผิดเช่นนี้ต้องเป็นความผิดซึ่งกฎหมายไทยกำหนดโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

^๒ มาตรา ๓ ผู้ใด

๑๒๑

๑๒๑

ถ้าธนาคารปฏิเสธไม่จ่ายเงินตามเช็คนั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองเท่าของจำนวนเงินที่ระบุในเช็ค แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ปีบริบูรณ์ ดังนั้น ความผิดนี้ย่อมเข้าอยู่ในความหมายของ “ความผิดซึ่งกฎหมายไทยกำหนดโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งปี” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๔๗๒ ซึ่งรัฐบาลไทยย่อมมีอำนาจตามกฎหมายในอันที่จะใช้ดุลพินิจในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๐๐